

Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur
Minister J. van Essen
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Verzenddatum 4 september 2026

Ons kenmerk 260904-1110395

Onderwerp Reactie op stikstofbrief 26 juni 2026

Geachte minister Van Essen,

Nederland moet van het slot. Dat is de moeilijke opgave waarvoor u en uw ministerie zijn geplaatst. U heeft de handschoen opgepakt en een concreet voorstel opgesteld voor de aanpak van het stikstofprobleem waar heel Nederland al lange tijd mee worstelt. Toch voelen wij, het college van de gemeente Hof van Twente, ons genoodzaakt te reageren op uw stikstofbrief, d.d. 26 juni 2026. Wij erkennen de urgentie om te werken aan natuurherstel en een toekomst-bestendige landbouw. Tegelijkertijd constateren wij dat de voorgestelde maatregelen grote gevolgen hebben voor onze gemeente en het Twentse platteland. Wij, als gemeentelijk bestuur van Hof van Twente, staan naast onze agrarische ondernemers voor een leefbare samenleving.

In onze gemeente vervullen agrarische ondernemers een onmisbare rol. Zij produceren voedsel, beheren het landschap, dragen bij aan biodiversiteit en vormen een belangrijke economische pijler van onze lokale samenleving. De agrarische sector staat bovendien aan de basis van een uitgebreid netwerk van toeleveranciers, loonwerkers, transportbedrijven, dierenartsen, verwerkende industrie, handel en dienstverlening. Daarmee zijn primaire bedrijven als basis in de hele keten onmisbaar voor onze samenleving.

Wij maken ons ernstige zorgen over de uitvoerbaarheid van de voorgestelde maatregelen. Ook de onrust die veroorzaakt is rondom het intrekken van vergunningen heeft er niet aan bijgedragen om tot oplossingen te komen. Op dit moment ontbreekt duidelijkheid over de juridische houdbaarheid, de benodigde tijd om tot alternatieve voorstellen te komen, de praktische uitvoering, de financiering en de gevolgen voor individuele ondernemingen. Gemeenten worden geacht mee te werken aan gebiedsprocessen en ruimtelijke inpassing, maar beschikken nog onvoldoende over heldere kaders en uitvoerbare instrumenten. Daarmee dreigt een situatie waarin verwachtingen worden gewekt die in de praktijk niet kunnen worden waargemaakt.

Daarnaast zien wij een reëel risico op een ontwrichtende werking voor de economie en de sociale structuur van het platteland. Wanneer een aanzienlijk aantal agrarische bedrijven in onze gemeente moet stoppen of fors moet krimpen, raakt dit niet alleen boeregezinnen, maar ook vele andere ondernemers en werknemers die direct of indirect afhankelijk zijn van de agrarische sector.

Bij de totstandkoming van de stikstofbrief ontbreekt een gedegen analyse van de sociaaleconomische gevolgen. Zonder inzicht in de effecten voor economie, ondernemers en werkgelegenheid is het lastig om de voorgestelde maatregelen en hun proportionaliteit goed te beoordelen. De gevolgen beperken zich niet tot economische schade, maar raken ook de leefbaarheid van onze dorpen, het verenigingsleven, de maatschappelijke samenhang en het draagvlak voor natuurbeleid. Naast de gangbare landbouw worden ook alternatieve vormen, zoals de biologische sector hard geraakt door de voorgestelde maatregelen, terwijl u deze sector juist als onderdeel van de oplossing ziet.

Een toekomstbestendige aanpak vraagt om draagvlak, maatwerk en realiteitszin. Daarom pleit Hof van Twente voor een heroverweging van de huidige stikstofbrief, zolang de uitvoerbaarheid en de maatschappelijke gevolgen onvoldoende in beeld zijn gebracht en onderbouwd. Er moet rekening worden gehouden met de lokale omstandigheden en al geleverde inspanningen van agrarische ondernemers.

Belangrijk is dat alle agrarische belangenorganisaties volwaardig worden betrokken bij verdere beleidsvorming. Het beleid moet worden gebaseerd op aantoonbare natuurresultaten en feitelijke gebiedsgegevens en niet uitsluitend op modelmatige aannames. Er moet economisch perspectief worden geboden voor agrarische ondernemers, zodat natuurherstel hand in hand kan gaan met een vitaal platteland. Daarbij is het ook essentieel dat hiervoor voldoende tijd is om dit perspectief verder uit te werken.

Wij roepen het kabinet op om samen met provincies, gemeenten, landbouw-organisaties en maatschappelijke partners te komen tot een aanpak die zowel ecologisch effectief als maatschappelijk uitvoerbaar is. Alleen dan kunnen wij werken aan natuurherstel zonder de economische en sociale fundamenteën van het platteland onnodig en onherstelbaar te beschadigen.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Hof van Twente,
de secretaris,

Harke Dijksterhuis

de burgemeester,

Ellen Nauta-van Moorsel